

и дѣтца-та си повывать съ тѣхъ. За да дадемъ понятіе за голѣмо-то плодородіе на бананж-тѣ, нека видимъ какво исчислениe е направилъ за неj прочтотый естествоиспытатель Хумболтъ. Той прѣсмѣтнѣль, че такъва часть отъ землѣ-тѣ, коя-то у насъ ражда 11 оки жито, банана на сѫщ-тѣ часть дава плодъ 1300 оки! Индіецъ-тѣ, като насади въ годинж-тѣ иѣколко отъ казано-то дръво, искарва си наскющ-ный хлѣбъ за прѣзъ цѣлѣ годинж: то не иска за работанието си много трудъ и врѣме. Тукъ природа-та, сякашъ че казва на обитатели-тѣ си: яжте, пійте и спѣте, за васъ азъ сама щѣ ся трудїж. И наистина Индіецъ-тѣ за друго не мысли, освѣнъ какъ да ся приближи камъ бога си, браhma, сир. да ся посвяти.

Слонъ-ть, спорядъ голѣминж-тѣ си, вдава ся само на кыта: той е доста умно животно. Вѣнкашній му видъ нѣма да описвамы, като прѣдполагаты, че всякой го е виждалъ божемъ на картинж. Той живѣе общинскы и диво по горыты на южнѣ Азії, нѣ правять го и питоменъ. Сила-та на слона е равна съ силж-тѣ на шесть коня, а кога-то ходи, конь-ть требж да клиника, за да го стигне. Индійци-ти го употребляватъ на мѣсто конь.

Горячій климатъ и суха-та глинена и пѣсьчлива земля много измѣнили природж-тѣ на Австралію. Растенія-та и животны-ты ѝ ягко много ся отличяватъ отъ наши-ты. Тѣй напр. наши-ты дръвеса есень изгубватъ листа-та си, а пакъ Ново-Холландскы-ты си връгатъ корж-тѣ а листа-та имъ оставатъ ягки и стржчатъ на горѣ; за това тѣхны-ты горы не правять сѣнкж, какво-то наши-ты. Но тукашны-ты горы ся намиратъ такъва дръвеса, кон-то испущатъ на корж-тѣ си смолж (гуммж, еластикж), а пакъ на вѣкои си на листа-та излиза сокъ, кой-то нарочятъ манна. Спорядъ както ни казвать, манна-та на вкусъ приличя на бадемы, смѣсены съ сахаръ; заради това ся и употреблява за хранж.

Преди да дойдѣтъ Европейцы въ Новж-Холандію, не ся е раждало въ неj нито едно отъ хлѣбны-ты растенія, нито овоцкы; нѣ сега Инглици-ти сѣять: жито, царевицж и пр.; насадихъ лимоны, протакалы, смокины, лозя, отъ които правять добро вино.

И птицы-ты на Новж-Холандію ся различяватъ отъ нашенскы-ты: тѣ не пѣютъ, а само произнасятъ различные